

Predikan av Solveig Högberg Sjätte söndagen efter Trefaldighet, 2023, i Norrmalmskyrkan

Efterföljelse

Första Kungaboken 19:19-21

Första Korinterbrevet 9:19-26

Lukasevangeliet 9:51-62

Idag tänker jag läsa evangelietexten som är hämtad ur Lukasevangeliet från Eugene Petersons tolkning av Nya Testamentet, the Message.

Det är ingen ordagrann översättning men hans tolkning gör berättelsen väldigt levande.

Dagens tema är efterföljelse och i den här bibeltexten har vi fått en ögonblicksbild av hur det kan vara att vara en efterföljare.

Så här mitt i sommaren har vi kommit till den tid i kyrkoåret när bibeltexterna och predikningarna handlar om att följa Jesus i det vanliga livet, helt enkelt om hur man är en efterföljare, en lärjunge idag.

Även om just dessa radikala Jesusord, enligt vissa bibelforskare, egentligen är mer adresserade till särskilt utvalda medarbetare än till lärjungarna i allmänhet, så finns det mycket för oss alla att fundera över och låta oss beröra oss.

Alla lärjungar är kallade till efterföljelse och liv i kärlek och rättfärdighet i de vardagsuppgifter, den familj, de relationer, släktingar, vänner och arbetskamrater som är oss givna och vilka man varken kan eller bör försöka komma ifrån eller frikänna sig från ansvar för.

Bibelberättelserna handlar om det som är angeläget i varje nu, det som man inte kan skjuta upp till morgondagen.

På samma sätt är det i berättelsen som finns i Korinterbrevet, som Fredrik läste nyss, där Paulus berättar om hur det går till på en löpartävling, alla springer men bara en kan vinna priset.

Det loppet är inget man kan skjuta upp. Det händer just nu, vid den tidpunkt som är planerad och då gäller det att vara beredd och vältränad.

Så använder Paulus den bilden för att jämför med hur vi ska förhålla oss i vårt liv: ”Löp för att vinna priset. Var och en som tävlar måste försaka allt och träna hårt – löparen gör det för en krans som vissnar, vi för en som aldrig vissnar”, säger Paulus.

Jag läste om Marion Jones, en av världens mest framgångsrika kvinnliga friidrottare runt millennieskiftet. Hon blev beskylld för doping, men förnekade på alla sätt sin skuld.

Men plötslig ändrade hon sig och erkände både dopningen och de lögner som hon tidigare under ed uttalat i domstolsförhör.

Det anmärkningsvärda var att man kunde konstatera att det inte fanns ett enda dopingprov där hon testats positivt så att det skulle räcka för en fällande dom. Hennes eget erkännande blev hennes fall, i den meningen att det kostade henne karriären, rekorden, titlarna och segerkransarna. Allt fick hon lämna tillbaka. Varför erkände hon då? De innersta motiven vet vi inget om. Kanske var det för att hon insett att de segerkransar som hon skulle kunnat vinna om hon inte erkänt ändå snart skulle vissna. Kanske hade hon insett att det var mer värt att vinna en segerkrans som var bestående. Då var hon beredd att försaka något helt annat än det hon försakat för att vinna friidrottstävlingarna. Hon var beredd att offra allt för att kunna återerövra den hon verkligen var.

Hon ville vara en person som visserligen gjort misstag men som ändå inte gett upp, som kunde stå rakryggad.

I idrottsvärlden blev hon snart glömd, men som människa blev hon större än någonsin genom sitt mod och genom att vara en förebild på ett viktigare sätt än hon varit som idrottsstjärna.

I våra liv i Jesus efterföljd utmanas våra motiv och prioriteringar. Vad är det som vi sträcker oss efter för att vinna?

Det är utmanande och svårt att tänka sig livet som ett enda hundrameterslopp, där det ständigt gäller att vara på topp, fokusera rätt och prestera det allra bästa.

Jag tror inte att det riktigt är det som är poängen med det Jesus vill för oss. Snarare är livet kanske mer likt en pilgrimsvandring. Men samma förutsättningar som för hundrametersloppet gäller. Det handlar om att vara förberedd, tränad, och målinriktad. Det gäller också att gå lagom långa vägsträckor mellan rastplatserna.

Oftast är det alltså viktigare, än att snabbt ta sig fram, att fundera över vart vi är på väg och hur vi förhåller oss under vägen, att inte se sig tillbaka utan att ha målet klart för sig och satsa allt för att ta sig framåt.

Paulus tar sig själv som exempel och säger i The Messages tolkning ”Jag vet inte hur det är med er, men jag kämpar ändå in på mållinjen. Jag ger allt jag har. Här finns inte tid att slappa! Jag håller mig ständigt i trim. För jag tänker då inte bli ertappad med att slöa och inte leva som jag lär.”

Det är ett allvarligt budskap som Jesus och Paulus har till oss, det är allvarliga utmaningar vi ställs inför.

I ett synonymlexikon översätts ”utmaningar” bland annat med ”sporrande eller stimulerande uppgifter”. Ibland är det lätt att tänka att våra livsutmaningar är hårda krav eller prövningar, men det finns alltså också en mycket mer positiv förståelse av ordet att ta till sig.

I våra liv som Jesu efterföljare ställs vi inför sporrande och stimulerande uppgifter och i det som vi ställs inför är vi inte ensamma.

Det gäller att ha en stor tro på Gud och en rimlig tro på sig själv, så att det inte blir som den man som Jesus mötte som lovade att följa honom vart som helst. Vi vet inte hur det skulle ha blivit om han faktiskt hade följt, men Jesu ord om att det inte kommer att bli lätt antyder att han kanske inte vågade satsa trots de stora orden. Eller de där som *bara* skulle göra något annat först. Oavsett vad det är för *bara* som det handlade om så undervisar Jesus om att det gäller att ha rätt perspektiv. ”Man skjuter inte upp Guds rike till morgondagen”.

Det finns vissa förutsättningar som gäller när vi vill följa Jesus, men att kalla dem krav eller prövningar är nog för mycket, för syftet med dem är ju att vi ska veta vad vi gör. Förutsättningarna har getts åt oss av omsorg så att vi ska göra medvetna val och inte bara ryckas med av det som för tillfället låter lockande.

Det handlar om lydnad, om kamp, om omvärdering, om helhjärtighet. Det handlar om att av fri vilja uppges allt det som egot är drivkraft till.

Texterna är allvarliga och rannsakande men Jesus står inte där med pekfinger och säger till den som säger sig vilja följa honom ”det klarar du aldrig, det kommer att bli för tufft för dig”. Istället säger han att ”det inte är givet att det kommer att bli lätt men om vi uppriktigt vill följa honom så kommer han att följa och stödja oss”.

När Jesus säger att den som vill följa honom måste vara beredd att avstå från det mest basala i livet som kan handla om att likt rävarna och fåglarna ha någonstans att bo och när han säger att för den som skall följa honom finns det inte tid att odla naturliga relationer eller medmänskliga omsorger, så är det inte en uppmaning till var och en. De orden är framför allt riktade till vissa med en speciell kallelse och tjänst.

Men det är uppenbart att Jesus menade, att varje uppskov är en dålig ursäkt. Det finns en risk i det sättet att tänka. Risken är naturligtvis att det aldrig blir av. Den ena omständigheten efter den andre hindrar oss att ta de avgörande stegen. Han lärde oss att ingenting är viktigare än att följa Gud. Jesus säger inte att allt annat är oväsentligt - nej, han talar om ett förhållningssätt och en livsinställning.

Vi kan förstå att Jesus uppfordra oss alla att vårda relationer och personliga nätverk, att begrava våra döda, att hälsa på dem där hemma och tänka efter innan man lovar för många uppgifter som förhindrar en att sköta olika förpliktelser. Framför allt är uppgiften att visa tålmod och respekt mot dem som avvisar det kristna budskapet och tålmodigt och kärleksfullt vänta på upprättelse för tron i vårt samhälle.

Den kristna efterföljden bygger på kärlek och att leva utifrån kärleken.

Idrottsmannen har en coach som tränar och instruerar, vägleder och ger råd, som helt enkelt vill vara ett utvecklingsstöd.

Vi har mer än så!

Allt detta vill Jesus vara för oss, men han ger oss också kraften att ta oss till målet.

Vi får som Marion Jones vara en person som visserligen gör misstag men som ändå inte ger upp. Vi får som hon erkänna och ta konsekvenserna så att också vi kan stå rakryggade, just därför att vi hade modet att ångra oss.

Jesus har kallat oss att följa honom, tro på honom och lita på honom. Han har lovat oss, att om vi vill vandra med honom ska han leda oss steg för steg genom hela livet och ge oss den kraft som behövs. Det är att leva i efterföljelse.

Han ger oss löftet att om vi sätter all tro och lit till honom och följer honom kan vi lita på att han går vid vår sida när vi möter livets krav och utmaningar. Vi behöver inte vinna livets strider ensamma, vi behöver inte gå ett enda steg på egen hand. Han vill gå före oss och bereda väg. oss. Han vill leda oss och Han vill välsigna. Vad vi behöver är att stanna upp och se hur vi använder vår tid, vilka prioriteringar vi gör. Om vi börja hos Gud så kommer vi också att sluta hos Gud.